

TÓFALVI ZSELYKE

BOGÁRÉLET

■ Az első tavasz ez az elmúlt két évtizedben, hogy a Jópalócok útja 73–75. szám alatti házba élet költözött: az új lakó három gyerekével, kutyájával, két macská-jával, az ablakba kirakott piros muskátlikkal, a zöldre festett kerítéssel, nyitott kapuval, a kapunak támasztott kerékpárokkal az egész utcát megváltoztatta. Még a szomszéd Bíró bácsi is, aki a város, sőt a vármegye második legnagyobb településének legtöbbet megélt, emiatt a legnagyobb tekintéllyel bíró lakosa, még ő is elismerően nyugtázta az üdítő fejleményeket, amelyek várhatóan fellendítik az Ipoly folyó bal partja utcáin a már-már bezárás határán álló kis boltok, kézművesműhelyek, bisztrók életét.

Az új lakos, Nagy Katalin, született Nagyová, Szlovákiából, az Ipoly folyó jobb partjáról települt át. Élete olyan szakaszához érkezett, amikor a nehézségei annyi kihívást gördítettek útjába, hogy a legjobb választásnak tűnt számára, ha magyar földre költözik gyerekeivel, mindentől, ami a múltat jelentette, és mindenkitől távol, újabb kihívásokkal való megküzdése reményében. Azt szerette, ha Katalinkának szólítják, Szlovákiában ez nem mindenkinek sikerült, de itt, az Ipoly innenső oldalán mindenki előszeretettel Katalinkázta, a lányát Kiskatalinkázták, pedig valójában Verának hívják. Katalinka óvodapedagógus és fejlesztőpedagógus, rengeteg képzést elvégzett, és sok mindenbe beletanult szakmai élete során. Közösségi ember lévén új lakóhelyén is első dolga volt a kisbabás anyukák számára a kerekítés közösséget létrehozni, a babahordozók helyes megkö-téséről tartott előadásokat, az igény szerinti szoptatás fontosságáról beszélt sokat, tejfakasztó recepteket osztott meg anyukákkal, eljárt a helyi önkormányzat ülé-seire, filmklubot, szlováknyelv-órákat adott, szervezett biciklitúrával egybekötött folyóparti szeméttakarítást. Mindenben benne volt, ami a kertvárosi rész modernizálásához, fejlődéséhez hozzájárult.

Mindenki, kivétel nélkül, még a morózus helyi őskövületek is dicsérettel nyugtázták Katalinka erőfeszítéseit. Egy ilyen lakossal a település csak nyerhet, a polgármester ki is tüntette március 15-én a helyi Petőfi-díjjal, ami egy nehéz és eléggé rosszul sikerült plakett volt, de mégiscsak a város jelképe. Katalinka boldog volt, el is döntötte, hogy itt nem fogja tanítani az ismert gyermekdalt, a katicák itt szorgosan dolgoznak, megeszik az ötezer levéltetűt életük során. De nemcsak tetveket, hanem gyümölcslegyeket, más növényi kártevőket is fogyasztanak.

Csak néha a katicák is elfáradnak, ilyenkor megpihennek egy növény levelén. Katalin szerint nem biztos, hogy a róla elnevezett bogár örömeiben repdes virágról virágra. Lehet, hogy épp rá vadásznak, hogy aztán egy gombostűvel a hátában bemutatódarab legyen kisiskolások biológiaóráján. Katalinka épp ezt szeret-te volna megértetni új lakóhelyén: attól, mert repülsz, szárnyalsz, lehet, hogy menekülsz. Épp rád vadásznak.

Új helyén rengeteget dolgozott, napi tíz-tizenkét órát. Munkája megszállottja volt: mind a 187 gyereket az iskolából megvizsgálta, értékelte, volt, hogy csoportos foglalkozásokat tartott, de volt, akit külön fejlesztett. Gyerekeit is bevonta a közösségépítésbe: együtt festették ki a fogadószobát, a két fiú megjavította, felújította a bútorokat, felszerelték a karnist, rá a Vera és Katalin által varrt színes függönyt. Ennek a szobának az ablakaiba is muskátlik kerültek, egy láda piros, egy láda ciklámenszínű.

Minden reggel úgy kezdték a napot, hogy pár percre megcsodálták a muskátlikat az ablakban.

Jöttek a gyerekek, a szülők, volt filmklub régi idők mozijaival, projektor se kellett, ott volt a frissen festett szép fehér fal, és ha a vetítógép túlforrósodott, akkor megállította Katalinka a gépet, beszélgettek, teát ittak. Szombatonként az asszonyok varrtak, szendvicseket kentek a településen átvonuló és megszusszanó ukrán menekülteknek. A férfiak az autókkal segítettek a szállításban, a fahasogatásban, a föld felásásában, kerítésfestésben, a játszótér felújításában.

Egy ilyen dolgozó nap végén, amikor a nap se akart lemenni, és minden, mindenki a helyén volt, még a kocsma előtt se volt összeszólalkozás, csak békés csevegés, a kabócák is hangosan ciripeltek, Katalinka úgy érezte, hogy ezt a pillanatot kellene megfogni és hosszan kinyújtani, ha nem is örökre, de legalább egy-két évre. Ez volt maga a teljesség. Valahogy gyanúsán tökéletes volt minden. Csak nehogy visszatérjen a valóság.

Akkor kezdett megváltozni minden, amikor a vármegye második legnagyobb települése a 65 évesek születésnapját megünneplendő, határozott és konkrét elvárásokkal kezdte az új tanerőt ostromolni: mondja el azt a szöveget, mennyire hálás a közösségnek, hogy befogadták, kiváltképp Nagy József polgármesternek, Kovács Imre tiszteletes úrnak és Szabó Dezsőnek, aki a frissen alakult VII. Szent György Lovagrend vezetője. És kéri, hogy Katalinka gyerekei énekeljék előre a *Himnusz*t és a *Szózatot*.

– Ezúton kérjük, kedves Katalinka, hogy az 50 évvel ezelőtt történt túszejtésről többet ne tegyen említést, ne hívjon meg lélekdoktorokat erről beszélni. Mi élünk itt, mi tudjuk, hogy senki a városban nem szeretne erről beszélni. Maga és családja úgy válik közösségünk integrált részévé, ha azt csinálja, amit minden becsületes és tisztességes ember, aki teszi a dolgát. Amiről nem beszélünk, az nem is létezik. Bízva abban, hogy méltó jelöltünk marad a VII. Szent György Lovagrend első Női Lovagja elismerésre, üdvözlettel: Nagy József, Kovács Imre és Szabó Dezső, Kelt. 2023-ban.

A pecsétetes levelet elolvasva, Katalint rossz érzés fogta el: a lehető legrosszabbra gondolt, és ahogy az iskola épületében állva kinézett az ablakon, sötét felhőket látott nagyon gyorsan mozogni az égen.

Katalinka a levéllel a kezében egyenesen a polgármesteri hivatalba tartott. Az addig mindig kedélyes tupírozott hajú Rózsika most az ajtó elé állt, és Katalinnak szegezte a kérdést: – Leszel az első női lovag? Ha nem, akkor Én leszek! – jelentette ki, majd megfordult, és becsukta Katalin orra előtt a polgármester mindig nyitva álló ajtaját. Katalin ekkor meghátrált, tehetetlenségében nem is tehetett mást. Amikor hét hónappal ezelőtt áttelepült az Ipoly innenső oldalára, megfogadta, hogy nem folytat szabadságharcot. Egyrészt ebben nagyon egyedül tud lenni az ember, másrészt ez iszonyú fárasztó. Saját magát nem tekintette hősnak, azzá válni pedig értelmetlennek találta. Huszonhárom év folyamatos küzdelem után. Állandóan harcolt a sok munkával, amiért aránytalanul kevés fi-

zetséget kapott, míg más feleannyi munkáért dupla fizetséget, harcolt egyedül a három gyerek nevelésével, a logisztikával, hogy kit, hova, mikor vigyen, a nyári szünettel, a megfizethetetlen táborokkal, a parlagfű-allergiával, a szmoggal, a penészes falakkal, a feszt kiapadó kúttal az udvaron. A folyamatosan romló világról nem is beszélve: pandémia, aztán háború.

Ahogy kilépett a polgármesteri hivatalból, a Rózsika által becsapott ajtót hátrahagyva, Katalin énekelni kezdett: *...szállj el, jönnek a törökök, kerék alá tesznek, onnan is kivesznek*, ekkor már szalad, *sós kútba tesznek, onnan is kivesznek*, dúdolja magában, közben lihegve rohan a Jópalócok útján. Ahogy a 73–75. szám alatti ház kapujához ér, Szimat kutya csaholva fut elé, a kislánya, Verácska épp a muskátlikat locsolja, és az anyjára néz: – Minden rendben, anya? – Persze, kislányom, a sikolynak valahol ki kell jönnie – mondja, majd a futástól kifulladásra a kerítésnek dől.

